

Loket och Tärningens familjedaghem

Verksamhetsform: Kommunal pedagogisk omsorg

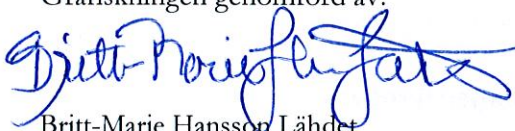
Rektor/förskolechef: Bertil Wennström

Bitr. förskolechef: Catarina Holmberg

Dagbarnvårdare: Susanne Lönnmark

Granskning genomfördes: 2013-04-15, 2013-04-23

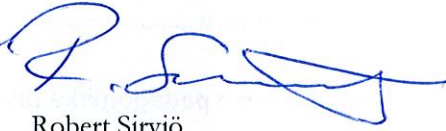
Granskningen genomförd av:

Britt-Marie Hansson Lähdet

Kvalitetscontroller

britt-marie.hansson-lahdet@tyreso.se

Robert Sirviö

Kvalitetscontroller

robert.sirvio@tyreso.se

Granskningsrapporten godkänns och överlämnas till barn- och utbildningsförvaltningen.

Tyresö den 27 maj 2013

Catarina Stavenberg

Kvalitetschef

Innehållsförteckning

Sammanfattning av tillsyn på Loket och Tärningens familjedaghem.....	3
1 Syfte	5
2 Metod	5
3 Verksamhetens förutsättningar (strukturkvalitet)	6
3.1 Allmänt	6
3.2 Personal	6
3.2.1 Beskrivning	6
3.2.2 Bedömning	7
3.3 Lokaler, material och miljö	7
3.3.1 Beskrivning	7
3.3.2 Bedömning	7
3.4 Säkerhet	7
3.4.1 Beskrivning	7
3.4.2 Bedömning	8
4 Arbetet i den pedagogiska omsorgen (processkvalitet)	8
4.1 Normer och värden	8
4.1.1 Beskrivning	8
4.1.2 Bedömning	9
4.2 Utveckling och lärande	9
4.2.1 Beskrivning	9
4.2.2 Bedömning	10
4.3 Barns inflytande	10
4.3.1 Beskrivning	10
4.3.2 Bedömning	11
4.4 Samverkan med hemmen	11
4.4.1 Beskrivning	11
4.4.2 Bedömning	11
4.5 Samverkan med förskoleklass, skola och fritidshem	12
4.5.1 Beskrivning	12
4.5.2 Bedömning	12
5 Måluppfyllelse (resultatkvalitet)	12
5.1 Systematiskt kvalitetsarbete och huvudmannens/dagbarnvårdarens ansvar	12
5.1.1 Beskrivning	12
5.1.2 Bedömning	13
6 Referenser	13
Bilaga 1. Brukarundersökning	14

Sammanfattning av tillsyn på Loket och Tärningens familjedaghem

Normer och värden

Både dagbarnvårdarens förhållningssätt gentemot barnen och barnens förhållningssätt mot varandra präglas av ömsesidig respekt.

Barns inflytande

Dagbarnvårdaren ger barnen goda möjligheter till ansvar och inflytande enligt läroplanens intentioner.

Samverkan med hemmen

Huvudmannens samverkan med föräldrarna är väl fungerande och föräldrarna är mycket nöjda med verksamheten.

Normer och värden

Förskolans likabehandlingsplan behöver anpassas till dagbarnvårdarens verksamhet och delges till föräldrarna.

Utveckling och lärande

Den pedagogiska dokumentationen av barnens kunskaper och lärprocesser är ett utvecklingsområde.

Barnsäkerhet

Brister gällande barnsäkerheten, både vad gäller brandsäkerhet och barnens utevistelse utan tillsyn, behöver utredas och åtgärdas.

Systematiskt kvalitetsarbete

Verksamhetsplan och rutiner för uppföljning saknas.

Kvalitetsnivåer är visualiserade genom färgsättning;

Grönt innebär en stark sida hos verksamheten och kan utgöra ett gott exempel för andra.

Gult innebär att verksamheten har områden som kan utvecklas

Rött innebär att verksamheten uppvisar brister som behöver åtgärdas.

1 Syfte

Tyresö kommun har tillsynsansvar över fristående pedagogisk omsorg inom kommunen¹. Med tillsyn avses en fristående och oberoende granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lag och andra föreskrifter². Kommunens tillsyn omfattar inte tillsyn över att bestämmelserna om åtgärder mot kränkande behandling följs³. Förutom lagstadgad tillsyn är syftet att även bidra till verksamhetens kvalitetsutveckling. Enligt Tyresö kommuns riktlinjer⁴ ska den pedagogiska omsorgen i Tyresö kommun följa läroplanen för förskolan, Lpfö98.

Kommunstyrelsen har i beslut den 27 november 2012 fastställt en granskningsplan för fristående och kommunal verksamhet för år 2013. I denna plan ingår att granska pedagogisk omsorg och förskolor som har kommunen som huvudman. Granskningsansvarig enhet är projekt Medborgarfokus, kvalitetsgruppen.

2 Metod

En genomgång av inkommande material görs före granskningsbesöket, se Referenser.

Granskningen innefattar intervjuer och samtal med biträdande förskolechef, dagbarnvårdare, intervjuer med föräldrar, observation av verksamheten samt samtal med barn. Syftet med rapporten är att ge en nulägesbeskrivning av verksamheten.

Resultatet från granskningen återkopplas till biträdande förskolechef och dagbarnvårdare, som därmed har möjlighet att faktagranska innehållet innan rapporten färdigställs.

Rapporten lämnas över till barn- och utbildningsförvaltningen som slutgiltigt avgör vilken typ av åtgärder som den pedagogiska omsorgen behöver vidta och inom vilken tidsram detta ska vara åtgärdat.

Bedömningen av kvalitet vägs samman av:

- **Verksamhetens förutsättningar (strukturkvalitet)**, granskningen grundar sig på faktorer som framgår i skolverkets allmänna råd⁵.

¹ 26 kap. 4 § skollagen (2010:800)

² 26 kap. 2 § skollagen

³ 26 kap. 4 § andra stycket skollagen

⁴ Tyresö kommuns riktlinjer för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg.

⁵ Skolverkets allmänna råd – kvalitet i förskolan, s.10.

- **Arbetet i den pedagogiska omsorgen (processkvalitet),** granskningen grundar sig på skolverkets allmänna råd⁶ som rör de processer som äger rum i den pedagogiska verksamheten i förhållande till målen i förskolans läroplan, Lpfö98.
- **Måluppfyllelsen (resultatkvalitet),** i skolverkets allmänna råd⁷ för resultatkvalitet ingår i bedömningen den pedagogiska omsorgens måluppfyllelse och hur den kan bedömas. Förskolans läroplan innehåller mål att sträva mot som anger inriktningen på den pedagogiska verksamheten och därmed den önskade kvalitetsutvecklingen. Kvaliteten på den pedagogiska verksamheten bedöms utifrån verksamhetens måluppfyllelse.

3 Verksamhetens förutsättningar (strukturkvalitet)

3.1 Allmänt

Den pedagogiska omsorgen är en kommunal pedagogisk omsorg med namnet Loket och Tärningens familjedaghem. Dagbarnvårdare är Susanne Lönnmark. Verksamheten tillhör enheten Nybodabergets förskolor och skolor. Den är belägen i ett område med trevåningshus i Bollmora. Verksamheten bedrivs i dagbarnvårdarens hemmiljö. I verksamheten vistas sex barn, fyra pojkar och två flickor, i åldrarna 1,5 till 6 år.

Öppettider⁸

Verksamheten har i nuläget öppet 07:00 – 17:15, men öppettiderna är flexibla efter föräldrarnas behov. Verksamheten har sommarstängt under fyra veckor. Dessutom har verksamheten stängt under fyra dagar per år i samband med planering. Om föräldrar har behov av omsorg för sina barn under dessa dagar så kan huvudmannen ordna detta.

3.2 Personal

3.2.1 Beskrivning

Dagbarnvårdaren är utbildad barnskötare och har 28 års yrkeserfarenhet.

Dagbarnvårdaren ger uttryck för att hon är insatt i skollag, läroplan (Lpfö98), skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg och kommunens riktlinjer för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg.

⁶ Skolverkets allmänna råd – kvalitet i förskolan, s.10.

⁷ Skolverkets allmänna råd – kvalitet i förskolan, s.10.

⁸ Kommunens satta ramtider för öppettider för den pedagogiska omsorgen är 06:30-18:30. Enligt kommunens riktlinjer får verksamheten ha stängt högst fyra veckor, men omsorg måste hela tiden ordnas efter vårdnadshavarens behov.

Dagbarnvårdaren har ett nära samarbete med förskolan Loket. Om vikariebehov skulle uppstå så hjälper förskolan till.

3.2.2 Bedömning

Dagbarnvårdaren har relevant utbildning och kompetens för sitt uppdrag.

3.3 Lokaler, material och miljö

3.3.1 Beskrivning

Verksamheten är inrymd i dagbarnvårdarens lägenhet som ligger på plan två i ett trevåningshus. Barnen har tillgång till ett eget lekrum, kök, matrum/allrum, hall och vardagsrum. I hallen har barnen en egen låda där de förvarar sin personliga tillhörigheter. I barnens utrymmen finns god tillgång till pedagogiskt material och material för skapande och lek. Materialet är delvis nåbart för barnen.

Barnen äter lunch och mellanmål i köket eller utomhus vid utevistelse. Maten tillagas av dagbarnvårdaren.

Dagbarnvårdaren har tre egna hundar och tidvis vistas ytterligare två hundar i hemmet.

På baksidan av huset består utomhusmiljön av ett stort grönområde som omgärdas av andra trevåningshus och här finns ett förråd med familjedaghemmets utomhusmaterial. På framsidan av huset finns bland annat en inhägnad grusplan.

3.3.2 Bedömning

Såväl inomhus- som utomhusmiljön erbjuder möjligheter till lek och olika pedagogiska aktiviteter.

3.4 Säkerhet

Enligt beslut i barn- och utbildningsnämnden ska huvudmannen för förskola och pedagogisk omsorg ansvara för att barnskyddsround genomförs årligen. Skriftlig redovisning för denna ska redovisas av huvudmannen till barn- och utbildningsförvaltningen. Om det vid granskningsbesöket framkommer uppenbara brister i barnsäkerheten rapporterar granskningsansvariga detta till barn- och utbildningsförvaltningen, som vidtar lämpliga åtgärder.

3.4.1 Beskrivning

Det finns centralt framtagna handlingsplaner för säkerhetsarbetet som gäller för enheten Nybodabergets förskolor och skolor. Dessa handlingsplaner är inte anpassade till dagbarnvårdarens verksamhet. Det finns en checklista för

barnsäkerhet, men den har inte använts det senaste året. Utrymningsplan vid brand saknas. Vid tillfället för granskningsbesöket berättar dagbarnvårdaren att hon aldrig har genomfört en brandutrymningsövning.

Dagbarnvårdaren för lista över barnens närvaro. Det finns rutiner för om någon annan än föräldrarna hämtar och lämnar barnet.

I samband med utflykter bär alla barn västar med dagbarnvårdarens namn och telefonnummer.

Dagbarnvårdaren berättar att när hela barngruppen vistas ute på baksidan av huset så har hon tydliga gränser för var barnen får vistas. Gränserna är indelade i tre områden. Ju äldre barnen blir desto fler områden får de vistas inom. Vidare berättar hon att de fyra äldsta barnen får gå ut på egen hand när de så önskar. Dagbarnvårdaren har tillfrågat och fått föräldrarnas godkännande för detta. Enligt dagbarnvårdaren får dessa fyra barn vistas både på framsidan och baksidan av trevåningshuset. Barnen bekräftar att de får vara både på framsidan och baksidan när de är ute på egen hand.

3.4.2 Bedömning

Brister gällande barnsäkerheten, både vad gäller brandsäkerhet och barnens utevistelse utan tillsyn, behöver utredas och åtgärdas.

4 Arbetet i den pedagogiska omsorgen (processkvalitet)

Under tillsynsbesöket följer kommunen upp att verksamheten följer förskolans läroplan. Syftet är att tydliggöra hur den pedagogiska omsorgen arbetar med läroplanens strävansmål.

Beskrivning och bedömning baserar sig på observationer och intervjuer med dagbarnvårdaren samt samtal med barn och föräldrar.

4.1 Normer och värden⁹

Verksamheten ska enligt läroplanen för förskolan aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar och efterhand omfatta dem.

⁹ Ur läroplan för förskolan, Lpfö98 sid. 8

Dagbarnvårdaren arbetar med värdegrunden på olika sätt i den dagliga verksamheten. Hon berättar att hon försöker se alla barn och behandlar alla barn lika oavsett kön och ålder. Barnen får prova på alla typer av lekar och val av material.

Dagbarnvårdaren har regler och hon lär barnen att sätta gränser och säga nej. I samband med en konflikt mellan barnen samtalar hon direkt med berörda barn om händelsen.

Miljön i verksamheten präglas av en lugn och harmonisk atmosfär. Barnen visar hänsyn och ett respektfullt bemötande till varandra. De hjälper varandra i olika situationer.

Vid intervjuer med föräldrar framkommer det att de känner trygghet och tillit till dagbarnvårdarens kompetens och förhållningssätt. Barnen ger uttryck för att de trivs i verksamheten.

4.1.2 Bedömning

Förskolans likabehandlingsplan behöver anpassas till dagbarnvårdarens verksamhet och delges till föräldrarna.

Både dagbarnvårdarens förhållningssätt gentemot barnen och barnens förhållningssätt mot varandra präglas av ömsesidig respekt.

4.2 Utveckling och lärande¹⁰

Verksamheten ska enligt läroplanen för förskolan stimulera och utmana barnets utveckling och lärande på olika områden.

4.2.1 Beskrivning

Varje dag ges barnen möjlighet till utevistelse, antingen i närmiljön eller i samband med utflykter till skogs- och parkmiljöer. Förutom utevistelsen har verksamheten andra fasta aktiviteter inplanerade som framgår av dagbarnvårdarens veckoplanering.

Dagbarnvårdaren utgår från barnens intressen vid val av aktiviteter och arbetar efter läroplanens innehåll när det gäller utveckling och lärande.

Matematiken utgör en naturlig del i barnens vistelse hos dagbarnvårdaren och kommer till uttryck i vardagen på olika sätt. Barnens språkutveckling tränas i form av sagor, sånger, tecken och i samtal med barnen i olika sammanhang.

¹⁰ Ur läroplan för förskolan, Lpfö98 sid. 9

I samband med utevistelsen får barnen öva sin grovmotorik och lära sig naturvetenskap. Varannan fredag samarbetar dagbarnvårdaren med en avdelning på Lokets förskola. Barnen har då gymnastik tillsammans i idrottshallen på Bergfotens skola. Dessutom samarbetar hon med avdelningen Bamse på förskolan Loket en förmiddag i veckan.

Pedagogisk dokumentation

Varje barn har tillgång till en egen pärm. Pärmarna innehåller enstaka teckningar och är inte nåbara för barnen. Dagbarnvårdaren berättar att hon fotograferar mycket och visar sina bilder för föräldrarna i form av bildspel på datorn och hon har dessutom en sluten Facebooksida¹¹ där föräldrarna kan ta del av bilder på barnen. Föräldrar berättar att de har godkänt publicering av bilder på deras barn på den slutna Facebooksidan genom att fylla i en PUL-blankett¹².

Dagbarnvårdaren ger uttryck för att hon saknar kunskap om hur hon kan använda bilderna för att dessa ska kunna utgöra en medveten pedagogisk dokumentation. Vidare berättar hon att hon för närvarande genomgår en utbildning i pedagogisk dokumentation och att hon även kommer att få handledning i detta.

4.2.2 Bedömning

Huvudmannen arbetar med utveckling och lärande enligt läroplanens intentioner.

Den pedagogiska dokumentationen av barnens kunskaper och lärprocesser är ett utvecklingsområde.

4.3 Barns inflytande¹³

Enligt läroplanen för förskolan ska grunden läggas för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i verksamheten. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för bör ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av verksamheten.

4.3.1 Beskrivning

Dagbarnvårdaren planerar veckans matsedel tillsammans med barnen. Barnen kan komponera matsedeln relativt fritt, men har att förhålla sig till att det ska finnas minst en kött- och en fiskrätt under veckan. Varje måndag förmiddag går dagbarnvårdaren och alla barn till Tyresö centrum och handlar veckans färskvaror.

¹¹ Alla bilder som publiceras på Facebook, oavsett om en sida är sluten eller inte, övergår bilderna automatiskt i Facebooks ägo och kan användas i andra syften.

¹² PUL – Personuppgiftslagen, <http://www.datainspektionen.se/lagar-och-regler/personuppgiftslagen>

¹³ Ur läroplan för förskolan, Lpfö98 sid. 12

Barnen får välja mellan olika alternativa aktiviteter när tillfälle ges såväl inom- som utomhus.

Barnen hjälper till att plocka undan efter olika aktiviteter och efter måltider. De äldre barnen hjälper de yngre barnen i olika sammanhang. Alla barn har en egen låda där de förvarar och ansvarar för sina personliga saker och kläder.

4.3.2 Bedömning

Dagbarnvårdaren ger barnen goda möjligheter till ansvar och inflytande enligt läroplanens intentioner.

4.4 Samverkan med hemmen¹⁴

Vårdnadshavare har ansvaret för sina barns fostran och utveckling. Enligt läroplanen för förskolan¹⁵ ska verksamheten komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. Verksamhetens arbete med barnen ska därför ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. Föräldrarna ska ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten. Att huvudmannen är tydlig i fråga om mål och innehåll är därför en förutsättning för barnens och föräldrarnas möjligheter till inflytande.

4.4.1 Beskrivning

Inskolningstiden anpassas efter barnens och föräldrarnas behov.

I samband med lämning och hämtning ges föräldrarna tillfälle att samtala om det egna barnet.

Dagbarnvårdaren lägger ut information om verksamhetens innehåll på en sluten Facebooksida. Där kan föräldrarna bland annat ta del av veckans matsedel och övrig planering.

Föräldrarna erbjuds ett utvecklingssamtal en gång varje år eller oftare om behov finns. Enligt dagbarnvårdaren anser flera föräldrar att de inte är i behov av utvecklingssamtal eftersom de träffar dagbarnvårdaren varje dag.

I intervjuer med föräldrar framkommer det att de är mycket nöjda med samarbetet med dagbarnvårdaren.

4.4.2 Bedömning

Dagbarnvårdarens samverkan med föräldrarna är väl fungerande och föräldrarna är mycket nöjda med verksamheten.

¹⁵ Ur läroplan för förskolan, Lpfö98 sid. 13

4.5 Samverkan med förskoleklass, skola och fritidshem^{12 (14)}16

Verksamheten ska enligt läroplanen för förskolan sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens allsidiga utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv.

4.5.1 Beskrivning

Dagbarnvårdaren får information från berörda skolor när inskolning kommer att ske. Mottagande skolor har telefonkontakt med henne. Dessutom erbjuder mottagande skola föräldrar att besöka skolan tillsammans med sitt barn vid ett par tillfällen.

4.5.2 Bedömning

Det finns fungerande rutiner när det gäller övergång från den pedagogiska omsorgen till förskoleklass.

5 Måluppfyllelse (resultatkvalitet)

5.1 Systematiskt kvalitetsarbete och huvudmannens/dagbarnvårdarens ansvar¹⁷

Verksamhetens kvalitet ska enligt läroplanen för förskolan¹⁸ kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas. För att utvärdera verksamhetens kvalitet och skapa goda villkor för lärande behöver barns utveckling och lärande följas, dokumenteras och analyseras. All form av utvärdering ska utgå från ett tydligt barnperspektiv. Barn och föräldrar ska vara delaktiga i utvärdering och deras röster ska lyftas fram.

Som pedagogisk ledare har huvudmannen det övergripande ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och uppdraget i dess helhet. Huvudmannen har ansvaret för verksamhetens kvalitet.

Vidare ingår en granskning om rutiner för klagomålshantering finns.

5.1.1 Beskrivning

Dagbarnvårdaren har ingen egen verksamhetsplan som beskriver vad och hur familjedaghemmet ska arbeta med när det gäller läroplanens olika målområden. Enligt biträdande förskolechefen gäller samma mål för dagbarnvårdaren som för förskolorna men några dokument som bekräftar detta har vi inte fått ta del av.

¹⁶ Ur läroplan för förskolan, Lpfö98 sid. 13

¹⁷ Ur läroplan för förskolan, Lpfö98 sid. 14, 16

¹⁸ Ur läroplan för förskolan, Lpfö98 sid. 14, 16

Det finns heller inte en beskrivning av hur uppföljning och utvärdering ska gå till. Däremot har dagbarnvårdaren veckoplaneringar som beskriver olika aktiviteter. Någon skriftlig utvärdering av dessa planeringar finns inte att tillgå.

Av biträdande förskolechef har vi fått ta del av en gemensam kvalitetsredovisning för läsåret 2010-2011 för Nybodabergets förskolor och skolor. Den innehåller en beskrivning av organisationen för hela enheten och i inledningen nämns att dagbarnvårdaren ingår i organisationen. I kvalitetsredovisning finns inga fler uppgifter som rör dagbarnvårdarens verksamhet.

Senaste brukarundersökningen,¹⁹ gjordes våren 2013 och där framkommer det att familjedaghemmets resultat inom samtliga målområden ligger över genomsnittet för den pedagogiska omsorgen i Tyresö kommun. Svarsfrekvensen var 100 %. Ett exempel från varje målområde har valts ut i bilaga 1.

Den biträdande förskolechefen har personalansvar för dagbarnvårdaren och genomför medarbetar- och lönesamtal med henne. Dagbarnvårdaren berättar att biträdande förskolechefen är tillgänglig och hon känner att hon får stöd och hjälp av henne när hon är i behov av det.

Dagbarnvårdaren berättar att hon har genomgått HLR (hjärt- och lungräddning) och brandutbildning. Dessutom har hon deltagit i olika föreläsningar och genomgår för närvarande en utbildning i pedagogisk dokumentation.

Verksamheten hänvisar till kommunens blanketter för synpunkter och klagomål när det gäller synpunkts- och klagomålshantering.

5.1.2 Bedömning

Verksamhetsplan och rutiner för uppföljning saknas.

6 Referenser

Vid vår granskning har vi tagit del av följande dokument:

- Kvalitetsredovisning för Nybodabergets förskolor och skolor, läsåret 2010-2011
- Likabehandlingsplan för förskolan Loket
- Krisplan vid Nybodabergets förskolor och skolor
- Checklista barnsäkerhet, barnskyddsround (inte ifylld)
- Brukarundersökning våren 2013

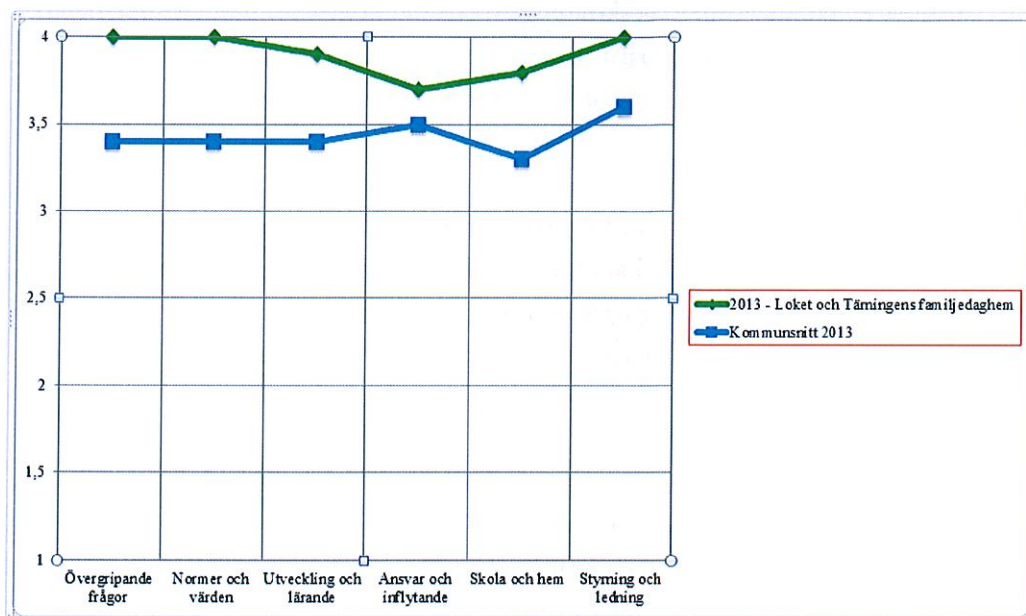
¹⁹ Varje år genomförs en brukarundersökning där föräldrar får svara på frågor om det egna barnets verksamhet.

Bilaga 1

Varje år genomförs en brukarundersökning där föräldrar får svara på frågor om det egna barnets verksamhet.

Sammanställning av föräldraenkät Loket och Tärningens familjedaghem

Svarsfrekvens 2013 – 100 % Antal svarande: 6

Bedömning enligt skala:	<i>Stämmer mycket bra</i>	<i>Stämmer ganska bra</i>	<i>Stämmer ganska dåligt</i>	<i>Stämmer mycket dåligt</i>
	4,0	3,0	2,0	1,0

Ett exempel från varje målområde:

Utveckling och lärande

Verksamheten är stimulerande för mitt barn

Ansvar och inflytande

Mitt barn uppmuntras till att ta ansvar i familjedaghemmet

Normer och värden

Mitt barn är tryggt i familjedaghemmet

Skola och hem

Det finns möjlighet för mig som förälder att ha inflytande i familjedaghemmets verksamhet

Styrning och ledning

Mitt barn har kompetent personal

Övergripande frågor

Jag är nöjd med verksamheten i mitt barns familjedaghem